

zgoditi učiteljstvu, in da hočemo oženjenci složno z vami storiti vse korake, ki so potrebni v dosego naših pravic, v dosego izboljšanja naših gmotnih razmer. Ako sklenete ne-oženjenci še tako radikalne korake, ako sklenete celo sam štrajk (v kar pa vas nikakor ne nagovarjam jaz), zatrjujem, da hočem biti z vami solidaren tudi jaz in z menoj še tako mnog drugi!

Toda v dosego naših smotrov nam je treba edinosti! Koliko se z edinostjo doseže, vidimo na drugih stanovih. Ako bomo pa hodili vsak svoja pota, kakor ste sklenile učiteljice na božičnem shodu, potem bomo trpeli oboji — ve in mi! Toda dobro si zapomnite: Ali brez vas bomo mnogo manj kakor smo; toda ve brez nas — boste nič! Hudo je to rečeno, da, toda popravljam, nimam tej trditvi nič! Tedaj, ne glejmo se zavistno drug drugega, temveč složimo se pa napnimo vse svoje moči, da dosežemo prej svoj smoter! Sloga jači, nesloga tlači! (Odobranje.)

Tov. Dimnik poudarja, da ni izmed moškega učiteljstva nihče deloval — ne na tihem in ne javno — proti povišanju plač učiteljicam, ampak smo se zavzeli vedno za enako regulacijo plač vsemu učiteljstvu: oženjencem, samcem in učiteljicam. To smo storili tudi na božičnem shodu; naše kolegince so pa dan pozneje na svojem shodu sklenile, prositi za povišanje plač učiteljicam, ne oziraje se na sotrpine samce in oženjene učitelje! Kje je solidarnost in kolegijalnost?! Torej proti enaki regulaciji plač učitelji do sedaj nismo nastopali in tudi nimamo namena. Padla je pa med nami res že marsikaka pikra beseda proti malobrižnosti onih koleginj, ki prezirajo skupno učiteljsko organizacijo in ne podpirajo stanovskih listov. Te besede pa ne zadenejo prisotnih koleginj, in mi bi bili veseli in ponosni, če bi imeli več takih koleginj.

Tovarišici Marout in Kobau poizkušati opravičiti nastop učiteljic in prva opetovano poudarja, da bi učiteljski stan pridobil na ugledu, če bi oženjenci odklonili draginske doklade, češ, da je to mnenje vseh učiteljic.

Debate o tej točki so se udeležili še tovariši: Furlan, Sadar, Pretnar in Likar.

Tovarišica Kobau predlaga: Odbor se obrni na mestni šolski svet s prošnjo, da bi ne bilo treba obolelemu učitelju ali učiteljici že v treh dneh predložiti zdravniškega izpovedala, temveč šele, če traja bolezen osem dni. Sprejeto.

S tem je bil oficijelni del končan, na kar se je razvnel prav živahen prijateljski pogovor.

Štajersko.

Gornjegrajsko učiteljsko društvo zboruje v nedeljo, dne 18. t. m. ob polu 11. uri dopoldan na Rečici. Vzpored: 1. Nagovor predsednikov. — 2. Zapisnik zadnjega zborovanja in dopisi. — 3. Poročilo o »Lehrerbundu«, — 4. O razdeljenem in nerazdeljenem času pouka. Za razgovor o tem vprašanju naj se blagovolijo vsi člani pripraviti. — 5. O pritlikavcih. Predava g. Praprotnik. — 6. O šolski kuhinji. Predava g. Kelc. — 7. Slučajnosti. — P. i. člani in gostje naj blagovolijo točno priti, da se lahko zborovanje pravočasno prične. Glede kosila naj se vsak oglasi nekaj dni poprej pismeno pri nadučitelju gosp. Klemenčiču na Rečici.

Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj ima dne 19. marca t. l. v navadnih prostorih v Celju ob polu 12. uri predpoldne redno zborovanje po nastopnem vzporedju: 1. Zadnji zapisnik. 2. Društvene zadeve in nasveti. 3. Misli o spisovanju zgodovine našega društva. (Poročata tovariša R. Wudler in F. Brinar.) 4. Iz šolske prakse. (Ob 9. uri pevska vaja.) K prav obilni udeležbi vljudo vabi v imenu odborov Armin Gradišnik, t. č. predsednik.

Zborovanje »Ljutomerskega učiteljskega društva« se ni vršilo 1. marca t. l. zaradi nesklepčnosti. Vrš se v četrtek dne 15. marca t. l. po istem vzporedju v istih prostorih in ob isti uri. P. n. kolegi in kolegince, pridite polnoštevilno.

Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje dne 18. t. m. ob eni popoldne v Šmarju. Vzpored: Zapisnik in dopisi. Poročilo tajnika in blagajnika. Volitev novega odbora in delegatov k »Zvezini« skupščini. Razpravi: Razdeljen in nerazdeljen pouk. Ljudska šola in kmetijska nadaljevalna šola. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi vljudo Strmšek.

Saleško učiteljsko društvo zboruje v četrtek, dne 15. t. m., ob 10. uri predpolne v Velenju. Vzpored: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi in društvene zadeve. 3. Razdeljen in nerazdeljen pouk. 4. Nasveti in predlogi. Po zborovanju pevska vaja. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Vestnik.

Josip Stritar je praznoval dne 6. t. m. v polni duševni in telesni svežosti svoj sedemdeseti rojstni dan. Narodil se je v Podsmreki pri Velikih Laščah. Deloval je kot gimnazijski profesor na Dunaju, kjer je stopil pred nekoliko leti v stalni pokoj. Stritarjevo delovanje na polju slovenskega slovstva je bilo epohalnega pomena. Ni bil samo rahločuten pesnik, smatramo ga temveč lahko naravnost za reformatorja našega pesništva. Vedno se je naslanjal na Prešerna ter je ustvaril za pesništvo načela stalne vrednosti. Obdarovan z ostrim, kritičkim duhom; seznanjen s svetovno književnostjo se je neustrašeno zavzel za pravo poezijo, katere sovražnike je neusmiljeno bičal in jih podiral v prah, iz katerega niso nikoli več vstali. Slovensko pesništvo, ki ga je ustanovil Prešeren, stoji še danes pod vplivom Stritarjev, ne toliko po svoji vsebini, temveč po svoji tehniki. Stritarjeva velika zasluga je, da je ustanovil l. 1870. »Dunajski Zvon«, ki so se ob njem zbirali najboljši pesniki in pisatelji. Tu je priobčeval Stritar pesmi, romane, povesti, kritičke eseje, dramatiške ocene, satiriško navdahnjene članke in pisma, kjer je z jasno preciznostjo razlagal mlajši generaciji glavne principe umetnosti pesništva. Tudi je Stritarjeva zasluga, da so l. 1866. izšle Prešernove poezije, ki jih je izdal v družbi z Jurčičem in Levstikom in ki jim je napisal uvod, ki je še danes nedosežne veljave. Stritar deluje še danes vkljub visoki starosti. On je zvest sotrudnik Mohorjeve družbe, katere publikacije je obogatil z dvema krasnima knjigama za mladino, ki se jima pridruži letos tretja. Njegovi zbrani spisi so izšli pri Kleinmayerju in Bambergu v Ljubljani. Možu, ki je stal celih dvajset let na čelu slovenske literature, se klanjamo v vsi spoštljivosti in mu kličemo: Na mnoga leta!

Učiteljski dobrotniki. Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta so darovali: g. Jernej Bahovec, trgovec s šolskimi potrebščinami v Ljubljani, 50 K; g. Vinko Levstek, nadučitelj v p. na Vrhniki, 10 K namesto venca prepoč umrlemu svaku g. Ivanu Grudnu, c. kr. davkarju v p. na Vrhniki; g. Ignacij Gruntar, c. kr. notar v Ribnici, 10 K namesto venca na krsto umrlega prijatelja sodnega svetnika g. Maksa Vidica; dva stotnika pri Čončku v Ljubljani zložila 3 K; sl. Posojilnica v Framu na Štajerskem 10 K; vesela družba pri g. Prijatelju v St. Janžu na Dolenjskem ob priliki vinske kupčije zložila 5 K; č. ga. Gusti Kudrova, soproga sodnega pristava v Črnomlju, nabrala ob priliki izleta v Gradac 4 K 20 h; gđ. Ema Schott, učiteljica v Toplicah, 6 K 50 h, ki jih je nabrala ob odhodnici v Toplice; g. Stevan Sorenac, srbski svečenik v Ljubini v Hercegovini, nabral pri seji pri sodniku Čoviću, 5 K; misel za nabiranje je sprožil g. sodnik v Stolcu, rodom Kranjec; okr. posojilnica v Litiji 20 K; vesela družba pri Lumanju v Šempasu zložila 11 K 20 h. Živeli učiteljski dobrotniki in nasledniki! Živeli nabiranci in nabiralki! Bog plati!

Letnino à 2 kroni za »Učit. konvikt« za l. 1906 so plačali: učiteljstvo v St. Janžu na Dolenjskem (6 K); tov. Viljem Zirkelbach iz Podbrezja; tov. Janko Garvas in tov. Ivana Zupanec iz Fare vasi; tov. Simon Punčah

iz Šmarja pri Ljubljani; tov. Andrej Grčar in tov. Karel Matajček iz Radovljice. — Tov. Janko Časl iz Špitaliča; tov. Anton Petriček, tov. Terezija Kordisch, tov. Rajko Vrečar in tov. Franc Pristovšek iz Žalca; tov. A. Žager, tov. Terezija Kovačič in tov. Jos. Mithans iz Petrovč. — Tov. Ferdo Jelinčič in tov. Dragica Pavšič iz Podmelca; tov. Henrik Klavara iz Gornjega polja; učiteljstvo v Pevmi (4 K); tov. Anton Krmac iz Vipolže; tov. Mijo Žagar iz Klanca; tov. Franjo Vendramin iz Dutovelj; tov. Anton Gruntar iz Vrsnega; tov. Radko Rojic iz Gradišča. Živili!

Kolekta poštih znamk za „Učiteljski konvikt“. Iz novomeškega okraja kolekte št. 20 a, 20 b, 50 in 54. Le naprej s kolektamil!

Okrajna učiteljska skupščina za novomeški okraj se vrši dne 23. junija v ljudski šoli v Trebnjem. G. prof. Fr. Orožen predava o pospeševanju domoznanstva v ljudski šoli, tovariša V. Gebauer in D. Matko pa o starem in novem učnem in šolskem redu. Naposled voli učiteljstvo dva zastopnika v okrajni šolski svet.

Ali je potrebno? Slučajno sem dobil v roke »Laibacher Zeitung« z dne 25. oktobra 1905. Tamkaj čitam: »Freikurs behufs theoretischer und praktischer Unterweisung im Abteilungsunterricht. Der Herr Leiter des Ministeriums für Kultus und Unterricht hat zu genehmigen befunden, daß vom Schuljahre 1905/6 angefangen an der Lehrer- und Lehrerinnenbildungsanstalt in Laibach im vierten Jahrgange von den für die Schulpraxis bestimmten Unterrichtsstunden im zweiten Semester jedes Schuljahres im ganzen acht Stunden für die theoretische Unterweisung im Abteilungsunterricht gewidmet und daß der Professor mit diesem Unterricht an der Lehrerbildungsanstalt Herr R. E. Peerz betraut wurde.« Čemu to? Saj določa statut učiteljski v § 74., odstavek 4., da je na onih vadnicah, ki imajo več nego dva razreda, za posamezne ure šolske prakse združiti otroke raznih razredov v enorazredno in dvorazredno šolo; §§ 77. in 78. pa vелеvata vadniškemu učiteljem, tolmačiti in pojasnjevati gojencem III. in IV. tečaja vsa vprašanja, tičoča se šolskega pouka; in § 80. pravi, da se mora uredba vadnice ozirati na uredbo ljudskih šol na deželi. Torej, če je vadnica tako urejena kakor ljudske šole v deželi, če imajo vadniški učitelji dolžnost, uvesti svoje gojence v praktično šolsko življenje, če se mora celo vadnica organizovati kot enorazredna in dvorazredna ljudska šola; čemu je potreben poseben kurz za ljudskošolsko prakso? Ali vadniški učitelji v Ljubljani ne zadoščajo svojim dolžnostim, ali ravnateljstvo ne izvaja zakonitih določb §§ 74., 77. in 78. statuta učiteljskega? — Pa kaj vprašujem to? Kdor pozna gospoda P., ta ve, kako je nastal ta kurz: ta gospod hoče kratkomalo biti nekaj nadpedagog in ker je Nemec, mu seveda strežejo od vseh strani; da s takimi koncesijami škodujejo ugledu vadniških učiteljev, to je seveda gospodi deveta briga! Tudi nad tem se menda nihče ne izpodtika, da prodaja svojo modrost slovenskim gojencem učiteljskega v nemškem jeziku: saj se še to nikomur čudno ne zdi, da izdaja ljubljansko učiteljske le nemška izpričevala. In potem se kdo jezi nad našimi trgovci, ki imajo nemško korespondenco! Tudi to je čudno, da se v uradnem listu vsako leto razglašajo izpiti učne usposobljenosti v Ljubljani le v nemščini. Kaj ne ve gospoda, da je slovenščina učni jezik večine učiteljev, ki dela v Ljubljani izpite?

Inspekcija v Ljubljani. Gospod deželni predsednik T. Schwarz je nadzoroval dne 5. sušca v spremstvu gosp. župana Ivana Hribarja I. mestno šolo. Pri tej priliki se mu je predstavil učiteljski zbor, in nadučitelj Dimnik ga je nagovoril tako-le: »Preblagorodni g. deželni predsednik! Učiteljski zbor I. mestne šole si šteje v čast, da ste blagovolili počastiti s svojim visokim obiskom I. mestno šolo. Blagovolite mi dovoliti, da Vam izrazim vdanost in spoštovanje učiteljskega zbora. Ko si boste ogledovali našo šolo, boste imeli priliko se prepričati, da je I. mestna šola, kar se tiče praktičnosti nje stavbe in njene notranje uredbe, vzor ljudskih šol na Kranjskem ter da je bogato opremljena z najmodernejšimi učili. To je pa, seveda, zasluga občinskega sveta ljubljanskega, v prvi vrsti njega velezaslužnega načelnika, blagorod.

gospoda župana Ivana Hribarja, ki stori vse, karkoli je potrebno, da ljubljansko šolstvo napreduje v vsakem oziru. Ta naša krasna stavba in v dragocena učila bi bila mrtvo naložen kapital, ko bi na tej šoli ne delovalo za svoj poklic nađ vse vneto učiteljstvo, in ponosen sem, da načelujem tako delavnemu učiteljskemu zboru. Tako smo delovali dosedaj in tako hočemo s pomočjo božjo delovati tudi v bodoče, da vzgojimo iz izročene nam mladine dobre katoličane, značajne in pridne Slovence ter zveste avstrijske državljane.« — Gospod deželni predsednik se je zahvalil za prijazni sprejem, si ogledal voditeljevo pisarnico, učne sobe, zbornico, šolarsko, domačo učiteljsko in okrajno učiteljsko knjižnico, učila po hodnikih in učila v obeh sobah za učila. Vse je opazoval z velikim zanimanjem; posebno mu je ugajala krasna zbirka učil, s katero razpolaga I. mestna šola. Nato pa je prisostvoval z gospodom županom pri pouku v V. razredu ter sledil z velikim zanimanjem odgovorom učencev.

Draginjske doklade kranjskemu učiteljstvu. Z Gorenjskega nam piše prijatelj: Ko je deželni zbor dne 23. novembra priznal draginjske doklade oženjenim učiteljem, je izrekel nado, da se bodo te izplačale že okolo Božiča kot nekako novoletno darilo. A prišlo je drugače! Niti danes, ko smo že v mesecu marcu, nam še niso nakazali tistih doklad! In »Laib. Schulzeitung« dolži učitelje, da so oni krivi te zamude, ker niso o pravem času izpolnili potrebnih formalitet in tako zadržali dež. šolski svet v njegovem poslu. Ali je ta trditev nemškega šolskega lista naivna ali zlobna, ne vem. Znano je, da so menda vsi učitelji po deželi izdelovali tiste izkaze šele o Božiču in doklad torej ni bilo pričakovati pred Svečnico. Samo v radovljiškem okraju se je stvar zakasnila, tako da smo dobili ravno en mesec pozneje, t. j. 26. januarja, poziv, da izkaze hitro izdelamo in v treh dneh določimo. Naravno je, da pri taki zgledni počasnosti ali malomarnosti okr. šol. sveta radovljiškega ne moremo še danes doklad nakazanih imeti. Morebiti jih dobimo za pirhe!

„Napredak“ prinaša poročilo o zadnjem zborovanju našega »Učiteljskega konvikta«. Tudi poročila o znanih 7 točkah deželnega šolskega sveta o draginjskih dokladah kranjskemu učiteljstvu.

„Razmere v Trstu“. Posnetek tega našega članka, ki smo ga priobčili v zadnji številki, objavlja tržaška »Edinost«.

Volilna pravica učiteljic. Na mnogostranska vprašanja, ali imajo tudi učiteljice aktivno volilno pravico v občinske zastope, odgovarjamo, da jo imajo, in sicer po razsodbi upravnega sodišča z dne 6. julija 1904, št. 7353.

Ilustracija k razmeram kranjskega učiteljstva. Na Gorenjskem slušbuje učitelj, ki ima svoje otroke v mestu v šolah. Pretekli mesec, ko je odšel denar za šolanje in za obleko otrok, sta zanj in za ženo ostali 2 K, reči: dve kroni. Kako je mogoče ves mesec živeti z dvema kronama, to ve morda »Slovenec«, »Domoljub« ali pa sv. duh dr. Šusteršiča. Tudi bo morda vedela to povedati »Laib. Schulzeitung«, ki se ji zde taka vprašanja — »Sache«. Naravnost škandal je, da še sedaj niso nakazane draginjske doklade! Ljudje, ki tako ravnajo z učiteljstvom, so pravi pravcati tirani! Umevno je, da pohaja ob takih krutih razmerah učiteljstvu vsako potrpljenje!

Kurzi za izvežbanje učiteljev risanja na kranjskih obrtnih nadaljevalnih šolah. Poleg kurzov za učitelje takozvanih trgovskih predmetov na slovenskih obrtnih nadaljevalnih šolah je naučno ministrstvo odredilo tudi poseben kurz za učitelje risanja na teh zavodih. Kurz se bo vršil na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani. Trajal bo 6 mesecev, a razdeljen bo v dva tečaja po 3 mesece, ki se bosta vršila letos in prihodnje šolsko leto v času od 15. aprila do 15. julija. Prvi tečaj (od 15. aprila do 15. julija letos) bo obsegal predmete: geometrijsko in projekcijsko risanje (12 ur na teden), prostoročno risanje (10 ur na teden), in oblikoslovje za stavbne in umetne obrti (8 ur na teden), drugi tečaj (od 15. aprila do 15. julija 1907) pa bo imel predmete: strokovno risanje za stavbne, mehaniško-tehniške in za umetne obrti (po 10 ur na teden), ponavljanje obliko-

slovja (2 uri na teden) in modeliranje kot prosti predmet (5 ur na teden). — Oba oddelka tvorita enoten pouk, tako da more praviloma v II. oddelku vstopiti le oni, ki je prvi oddelku dovršil s povojnim uspehom. Število obiskovalcev je omejeno in sme znašati k večjemu 20. Vsak obiskovalec dobi dopust od c. kr. deželne šolske sveta. Od naučnega ministrstva je nadalje vsakemu obljubljena mesečna podpora 40 K; izključeno pa ni, da bodo tudi razni lokalni faktorji nekaj prispevali, da se podpora zviša. — Voditelji obrtnih nadaljevalnih šol so dobili povabila, da naznanijo učne osebe, ki se žele vdeležiti kurza. Umeje se, da imajo oni prednost, ki niso še usposobljeni za pouk v risanju. — Ker postaja risanje od dne do dne važnejši predmet ne le na obrtnih nadaljevalnih šolah, temveč tudi pri ljudskošolskem pouku, moramo pač pozdravljati omenjeno odredbo, ki je prva te vrste na domačih tleh. V interesu naših šol bi bilo, da bi se tovariši intenzivno zanimali zanjo. Toda poudarjati moramo takoj, da bo težko dobiti koga, ki bi se zadovoljil s 40 K mesečne podpore; to bo treba najmanj podvojiti.

Osebnosti na Štajerskem. Nadučitelj v Št. Ilju je postal Alojzij Jankovič; za učitelja v Topolšici je imenovan Silvester Košutnik; za učiteljico pri Sv. Križu pri Sevnici proviz. ondodna učiteljica Ivana Škerjanc. Justina Dobrauc se poroči z nadučiteljem Jožefom Pfeifferjem.

Učiteljski prijatelj je bil c. kr. deželni svetnik g. Maks Vidic v Gornjem gradu. Dne 25. pret. m. je zaradi srčnega mrtvoda izdihnil blago svojo dušo. Pogreb se je vršil v torek, dne 27. pret. m. ob velikanski udeležbi. Tudi učiteljstvo je prihitelo spremit svojega prijatelja na zadnji poti. Pokojnik je rad podpiral šolske in učiteljske težnje. Marsikatero krono je dal za »Učiteljski konvikt«, a ni hotel, da se njegovo ime priobči. Z domačima učiteljema je rad tarokiral, in kadar je igra njemu dala dobiček, je vsakokrat končno odrinil denar, češ, to je za »Učiteljski konvikt«. Mladino je rad imel. Šolarski kuhinji v Gornjem gradu je vsako leto naklonil precej veliko vsoto. Tedne pred dnevom sv. Miklavža je nagovarjal otroke, no, ali boš kaj prinesel nastavit. Prinesli so po 30, 40 in še več krožnikov in vsak je drugi dan dobil polno daril. G. svetnik pa se je dobrovoljno smehljaj, videč, kako veselje je napravil otrokom. In ta blaga, zlata duša je ostavila svet in se preselila v večnost. Učiteljstvo je izgubilo velikega prijatelja, šolstvo napredno-mislečega podpornika, mladina pa iskrenega dobrotnika. Bodi mu zemljica lahka! — Pokojnik počiva na pokopališču v Gornjem gradu ob strani svoje sestre, ki je bila veliko let v Trstu učiteljica. —y—

Okrajna učiteljska skupščina za učiteljstvo slovenskih in utrakvističnih šol Kočevskega okraja se vrši dne 14. julija 1906 v Ribnici in se prične ob polu 9. uri dopoldne. Poleg običajnih točk obsega dnevni red tudi: Stari in novi šolski in učni red (najvažnejše izpremembe). Poročata gg. Stefan Primožič in Frančišek Jaklič. Podrobni učni načrt za 1. in 2. šolsko leto. To nalogo izdelata učiteljstvo na šolah: Gora, Vel. Poljane, Fara vas, Dol. vas, Ribnica. Glavnega poročevalca(ko) določi c. kr. okrajni šol. nadzornik. Kako naj deluje šola za varstvo koristnih živali in rastlin? (Na podlagi odloka dež. šol. sveta z dne 23/2 1904, št. 532, o katerem odloku so se šolska vodstva obvestila.) To nalogo izdelata vse učiteljstvo, izvzemši že navedene poročevalce. Kaj naj se obravnava pri lokalnih učiteljskih skupščinah s posebnim ozirom na tozadevna določila v novem šolskem in učnem redu. To nalogo izdelata gg. nadučitelj Josip Sedlak in Fran. Štefančič. Po končanem sporodu se vrši volitev 2 zastopnikov v c. kr. okrajni šolski svet za prihodnjo 6letno dobo. V slučaju, da bi se morala skupščina zaradi te volitve preložiti na kateri drugi dan, se bo učiteljstvo pravočasno obvestilo.

Razgled po šolskem svetu.

— **Računska metodiška opazka.** Sleherni učitelj se je že prepričal, da učenec pri uporabnih nalogah največ težave delajo velika števila. Učenec navadno hitro nalogo reši, ako mu učitelj v isti nalogi napove manjša števila. Ako

pa še ne gre, potem mu da podobno nalogo z majhnimi števili iz prav navadnega domačega življenja, ki sodi v otroško obzorje.

— **Potne štipendije v naučne svrhe za učitelje.** Razpisano je 18 potnih štipendij v naučne svrhe v skupnem znesku 6000 K, in sicer 4 štipendije po 500 K = 2000 K, 4 štipendije po 400 K = 1600 K, 4 štipendije po 300 K = 1200 K in 6 štipendij po 200 K = 1200 K. Prosijo za eno takih štipendij lahko učitelji in učiteljice nižjih in višjih ljudskih šol, ženskih strokovnih šol, rokodelskih šol in učiteljskih. Na učiteljskih le tisti, ki so izšli iz ljudskošolskega učiteljstva. Nadalje se lahko potegujejo za katero štipendijo šolski nadzorniki. Prosilci, oziroma prosilke morajo že več let vro delovati v svoji stroki in se morajo zavezati opisati rezultate prostovoljno odbranega potovanja v teku enega meseca po istem v posebnem poročilu, ki se da potem eventualno tudi tiskati.

Smer potovanja si lahko določi vsak sam. V prošnji za katero štipendijo je navesti: 1. vsota štipendije, za katero prosi; 2. doba potovanja; 3. v kateri stroki ali predmetu se hoče prosilec posebno poučiti, katere zavode hoče posetiti in katerih nadaljevalnih tečajev se misli udeležiti. Prošnjam je priložiti programe, projekte itd.; 4. čas potovanja, ker nekateri lahko potujejo v velikih počitnicah, drugi pa med šolskim letom. Prošnje je vložiti do konca marca t. l. Toda to ne velja za — avstrijske učitelje — ampak za hrvaške. Naša vlada seveda za take reči nima denarja. —ij—

— **Trgovska šola v Mariboru.** Kakor nam poročajo iz Maribora, ustanove tamkaj višjo trgovsko šolo s pripravljalnim razredom. Kaj pa v Ljubljani??

— **Na hrvaškem učiteljskem konviktu** je deželna vlada razpisala v popolnitev deset štipendijskih mest, vsako po 400 K, in to iz čistega dohodka razprodaje v kral. deželnovladni zalogi izdanih ljudskošolskih knjig. Za ta mesta imajo pravico prositi sinovi ljudskošolskih učiteljev Hrvaške in Slavonije, ki obiskujejo gimnazijo, realko ali trgovsko šolo v Zagrebu. —ij—

— **Češko vseučilišče v Pragi** šteje 3851 slušateljev, t. j. za 139 več nego v Gradcu, Inomostu in Černovicah skupaj. Iz tega je razvidno, da je upravičena zahteva Čehov, da jim da vlada še eno vseučilišče, in sicer v Brnu. — Toda pravičnost avstrijske vlade je razvidna že iz tega, da je dala vseučilišču na Dunaju 136.662 K podpore, nemškemu v Pragi 102.855 K, češkemu pa 53.155 K.

— **Vsesrbski učiteljski kongres.** Sredi meseca avgusta se bo v Belem gradu vršil vsesrbski učiteljski sestanek. Na ta sestanek bodo povabljeni tudi slovenski in hrvaški učitelji.

— **Bolgarska vlada za šolstvo.** Bolgarsko ministrstvo je izdalo v posebni naredbi seznamek onih občin, ki so za svoje ljudske šole dolžne zgraditi nova poslopja. Na Bolgarskem je vseh teh občin 453. Ako nima občina za zgradbo potrebnega denarja, ji preskrbi ministrstvo pod ugodnimi pogoji posojilo pri poljedelski banki. A kako se godi pri nas?!

— **Svobodno vseučilišče** nameravajo ustanoviti v Petrogradu, ako dobe vladno dovoljenje. Oglašeni so že 23 lektorjev-matematikov, 15 prirodoslovcev, 12 pravnikov in 14 romanistov.

— **Ruska vseučilišča** so v denarnih stiskah, ker ni že tri semestre nič predavanj. Zato ne plačujejo dijaki in dijakinje višjih ženskih kurzov šolnin. Petrograjsko vseučilišče je že moralo prodati eno hišo, ki je njegova lastnina; moskovska univerza pa ima že 160.000 rubljev primanjkljaja. Še slabše so razmere ženskih višjih kurzov. Peterburški kurzi ne dajejo že od 1. januarja letošnjega leta nobene plače učiteljem, moskovski kurzi pa jim že davno plačujejo samo polovico plače.

— **Učiteljica — kandidat za poslansko zbornico.** Socijalisti kandidirajo v Bubrinu pri Bolonji namesto poslanca Chiesa učiteljico Beatrico Lacchi iz Mantove v poslansko zbornico.

— **Nemško učiteljstvo na Moravskem** je sklenilo, da polnoštevilno pristopi k nemškemu šulferajnu. Zato nabira med seboj denarne prispevke. Doslej je nabralo 3000 K.

— **Vseučilišče v Hamburgu.** Za ustanovitev vseučilišča v Hamburgu je daroval bogati posestnik rudnikov Alfred Weit dva milijona mark.

Cirilica v Bosni. Bosanska vlada je izdala naredbo, ki z njo priznava cirilici tudi v uradnem dopisovanju isto mesto kakor latinici.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 275.

Kranjsko.

Na trirazredni ljudski šoli v Domžalah je stalno oddati izpraznjeno učno mesto s pristavkom, da imajo prednost moški prosilci.

Prošnje, pravilno opremljene je poslati tukajšnjemu uradu službenim potom do 2. aprila 1906.

Prosilci, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državnnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Kamniku, dne 28. svečna 1906.

Št. 369.

Na štirirazredni ljudski šoli v Cerknici se razpisuje s tem mesto učitelja v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje z državnnozdravniškim izpričevalom naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 1. aprila 1906.

C. kr. okrajni šolski svet v Logatcu, dne 28. svečna 1906.

Odprto pismo*)

gospodu **Andreju Vrtovcu v Tolminu.**

Vaša ponovna na gospoda c. kr. okr. šol. nadzornika And. Lasiča naslovljena odprta pisma, v katerih ste si izvolili poleg drugega njegovo uradno delovanje na povsem neumestnem načinu za napadno točko Vašega osebnega sovraštva, nas prisilijo Vas tem potom naprositi, da v prihodnje opustite takim potom in načinom zastopati koristi učiteljstva.

Učiteljstvo tolminskega političnega okraja pozna za dostno lastnosti srca in značaja gospoda c. kr. okr. šol. nadzornika, zna ceniti njegovo delovanje in mu zato izkazuje največje zaupanje in v največji meri zasluženost spoštovanje.

Raditega smatra učiteljstvo kot častno dolžnost, da tem potom protestuje proti vednim iz osebnostnih in malenkostnih vzrokov izvirajočim napadom ter Vas vljudno prosi, da blagovolite opustiti osebnosti ter nas, neoziraje se na nje, podpirati solidarno z gospodom c. kr. okr. šol. nadzornikom.

Gabrijela Vidmar. Josipina Merhar. Justina Šelič. Ana Mlekuž. Bojana Boltar. J. Stresova. E. Jakli. A. Perin. Pavla Hmelak. Štefka Komavli.

Alb. Dominco. Janko Grželj. Ferdo Kaus. Fran Uršič. And. Trebše. Mir. Logar. Krist. Bratina. Fran Bogataj. Jos. Kalan. Ant. Stres st. Ant. Stres ml. Ivan Trebše. Raj. Fajgel. Štefan Firm. Anton Miklavčič. Fran Miklavčič. Bogumil Bratina. Izidor Koch. Ivan Ivančič. Anton Gruntar.

Dostavek. Zaupnico c. kr. okr. šol. nadzorniku je podpisal tudi gospod Ivan Hrast, nadučitelj pri Sv. Luciji.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo le toliko odgovorno, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Ne zabite
„Učiteljskega
konvikta!“

Draginjske doklade učiteljem.

Pobotnice

za draginjske doklade z natisnjeno potrdilno klavzulo županskega, oziroma župnijskega urada

se dobe

v tiskarni Jv. Lampret v Kranju.

Za 10 pol pobotnic, naj se pošlje z naročilom vred v znamkah 40 vin. za pobotnic in 10 vin. za poštnino, skupaj 50 vin.

Šolske tiskovine

priporoča

tiskarna **J. BLASNIKA** naslednikov
v Ljubljani.

Trgovina s semeni

edina na Kranjskem strokovno urejena in odlikovana.

Velika zaloga

najboljših poljskih, zelenjadnih in cvetličnih semen,

čez 460 vrst

ki se oddajajo na drobno in debelo. Za dobro kakovost in zanesljivo kalenje se jamči. Izdelujejo se tudi **venci** in **šopki**, sveži in suhi s **trakovi** z napisom. Prodajajo se mnogovrstne cvetice v loncih in tudi še veliko drugih v vrtnarsko stroko spadajočih predmetov, **po prav nizki ceni**.
Od naročil, ki jih dobim od slavnega učiteljstva, plačam 5%.
„Učiteljskenu konviktu“.

Ceniki za leto 1906 se dobe brezplačno.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Korsika v Ljubljani.

Šolske tiskovine

odobrene po dež. šolskem svetu

ter vse tiskovine za obrtne nadaljevalne šole po naj-novejših predpisih priporoča tvrdka

Dragotin Hribar v Ljubljani.

Jubilejska samopomoč.

Društveniki so lahko učitelji, njihove žene in učiteljice. Za sprejem se je oglašiti pri načelniku (zdaj nadučitelj **Franco Ks. Trošt** na lgu pod Ljubljano.)

V društvo se sprejemajo le oni ki še niso nad 45 let stari.

Pristopnina se ravna po starostnih letih, in sicer od 20 do 25 let 2 K 50 v, od 25 do 30 let 5 K, od 30 do 35 let 10 K, od 35 do 40 let 15 K; od 40 do 45 let 20 K; poleg tega še 2 K za prvi smrtni slučaj in 1 K vpisnine. Letno se plača za rezervni fond 2 K.

Po društvenikovi smrti izplača načelnikstvo takoj zakonitim dedičem tolikokrat po dve kroni, kolikor je društvenikov. Po smrti društvenika plačajo drugi društveniki po dve kroni za nadaljni slučaj smrti. Konec leta 1905 je bilo pri društvu 200 članov.